

**PRZEWODNICZĄCY
KOMITETU
NAUKOWEGO**

Tomasz
Szwaczkowski

Profesor

Data

Warszawa/Olsztyn
8 maja 2026 r.

Znak sprawy

KNZiA-1-4/2026

Przewodniczący
Komitetu

tszwaczkowski@pan.pl

Sekretarz Komitetu

Anna.Wojcik@pan.pl

Uchwała nr 76/2026

Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN działającego przy
Wydziale II Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN
z dnia 8 maja 2026 roku

w sprawie opinii Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN

Na podstawie § 7 Regulaminu komitetów naukowych stanowiącego załącznik do uchwały Nr 37/2024 Prezydium Polskiej Akademii Nauk z dnia 17 września 2024 r. w sprawie Regulaminu komitetów naukowych Polskiej Akademii Nauk, uchwała się, co następuje:

§ 1

Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN przyjął opinię dotyczącą projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia „Polityki rozwoju sztucznej inteligencji w Polsce do 2030 roku” (ID260).

§ 2

Stanowisko Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN z dnia 8 maja 2026 r. stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący KNZiA PAN

Prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski

Uchwała wyraża poglądy Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN i nie powinna być utożsamiana ze stanowiskiem Polskiej Akademii Nauk.

Stanowisko
Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury Polskiej Akademii Nauk
dotyczące projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie
ustanowienia „Polityki rozwoju sztucznej inteligencji w Polsce do 2030 roku” (ID260).

Przedłożony projekt uchwały Rady Ministrów w sposób spójny przedstawia kierunki rozwoju sztucznej inteligencji w Polsce, odnosząc je do kontekstu europejskiego i globalnego. Na uznanie zasługuje jego kompleksowość oraz próba integracji działań w obszarze nauki, edukacji, gospodarki i administracji publicznej. Trafnie wskazano sztuczną inteligencję, jako jeden z kluczowych czynników transformujących współczesne państwo i gospodarkę, a także, jako narzędzie mogące realnie wpływać na poprawę jakości życia i konkurencyjność kraju.

W odniesieniu do nauki i dydaktyki akademickiej, pozytywnie należy ocenić nacisk na rozwój kompetencji cyfrowych oraz powiązanie kształcenia z potrzebami rynku pracy. Współczesna praktyka zootechniczna i rybicka coraz silniej opiera się na analizie danych, automatyzacji i systemach wspomagania decyzji, co uzasadnia konieczność kształcenia absolwentów posiadających umiejętności wykraczające poza tradycyjnie rozumianą wiedzę kierunkową. Szczególnie istotne staje się przygotowanie specjalistów zdolnych do pracy na styku nauk przyrodniczych i technologii.

Można jednak odnieść wrażenie, że sektor rolno-żywnościowy, w tym produkcja zwierzęca i akwakultura zostały w przedłożonym projekcie relatywnie słabo wyeksponowane, zwłaszcza w części dotyczącej kluczowych obszarów wdrożeń AI oraz potencjału wsparcia dla przedsiębiorstw. Stanowi to pewną lukę, biorąc pod uwagę znaczenie tych sektorów dla gospodarki, bezpieczeństwa żywnościowego oraz wyzwań środowiskowych. W tym kontekście zasadne wydaje się silniejsze zaakcentowanie kompetencji interdyscyplinarnych, łączących wiedzę na temat szeroko pojętego rolnictwa, w tym nauk o zwierzętach, z umiejętnością analizy danych, jako fundamentu skutecznego wdrażania AI w praktyce.

Z perspektywy dydaktyki akademickiej, szczególnego znaczenia nabiera kwestia odpowiedzialnego korzystania z narzędzi AI przez studentów. Istnieje ryzyko, że nadmierne i bezrefleksyjne wykorzystanie nowych technologii może prowadzić do osłabienia krytycznego myślenia, kreatywności oraz samodzielności intelektualnej. Konieczne jest wypracowanie precyzyjnych zasad określających zakres dopuszczalnego wykorzystania AI, m.in. w pracach dyplomowych. Narzędzia te powinny wspierać proces uczenia się i analizy, a nie zastępować go, przy jednoczesnym zachowaniu przejrzystości, co do sposobu ich użycia. Warto też podkreślić, że wprowadzane w szybkim tempie i na szeroką skalę innowacje technologiczne, mimo ich niewątpliwie pozytywnego potencjału, nie pozostają bez wpływu na jakość relacji społecznych i sposób funkcjonowania młodych ludzi w środowisku edukacyjnym.

Przedstawiony dokument sygnalizuje wyzwania związane z rynkiem pracy, jednak wydaje się, że w niewystarczającym stopniu definiuje problem potencjalnych skutków społecznych automatyzacji. Wdrażanie AI może prowadzić do ograniczenia zapotrzebowania na pracę fizyczną przy jednoczesnym wzroście znaczenia kompetencji technologicznych. Rozwój automatyzacji przyczynia się do poprawy bezpieczeństwa pracy poprzez ograniczenie bezpośredniego kontaktu człowieka z urządzeniami technicznymi oraz wykonywania przez niego najbardziej obciążających lub niebezpiecznych czynności. Jednak, jak wspomniano, wymaga to nowych kompetencji związanych z obsługą, nadzorem i krytyczną oceną funkcjonowania systemów technologicznych, co wiąże się z koniecznością istotnych zmian w programach kształcenia na różnych poziomach edukacji. Dokument w ograniczonym stopniu odnosi

się też do kosztów wdrażania oraz potencjalnych zagrożeń środowiskowych, związanych z rozwojem sztucznej inteligencji. Rozwój infrastruktury obliczeniowej, w tym centrów danych i systemów wysokiej mocy, wiąże się z rosnącym zużyciem energii, wody i innych zasobów, co w dłuższej perspektywie może mieć istotne znaczenie środowiskowe. W kontekście sektorów, takich jak rolnictwo, zootechnika i rybactwo, które już obecnie funkcjonują pod presją wymogów zrównoważonego rozwoju, aspekt ten powinien zostać wyraźniej uwzględniony.

Chociaż przedłożony projekt porusza kwestie etyki i bezpieczeństwa, warto byłoby szerzej uwzględnić ryzyka związane z wykorzystaniem niezweryfikowanych danych, naruszeniami prywatności (np. udostępnianie danych wrażliwych w ogólnodostępnych repozytoriach), czy ograniczeniami dostępu do usług w wyniku nadmiernej automatyzacji. Istotnym zagrożeniem pozostaje możliwość podejmowania decyzji w oparciu o błędne lub nieistniejące źródła, a także rosnące uzależnienie procesów społecznych i gospodarczych od narzędzi cyfrowych, które nie zawsze pozostają pod pełną kontrolą użytkowników. Brak rozwiązań alternatywnych w sytuacjach awaryjnych może dodatkowo zwiększać podatność systemu na zakłócenia.

Podsumowując, Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN pozytywnie opiniuje przedłożony projekt Uchwały Rady Ministrów, stanowiący wartościową i potrzebną podstawę strategiczną dla rozwoju sztucznej inteligencji w Polsce i należy go ocenić pozytywnie. Jego dopracowanie, poprzez wyraźniejsze odniesienia do specyfiki sektorów, pogłębioną analizę kosztów, ryzyka oraz długofalowych skutków społecznych i środowiskowych, mogłoby przyczynić się do stworzenia jeszcze bardziej wyważonej i odpowiedzialnej polityki w tym obszarze. Ważne jest, aby rozwój sztucznej inteligencji nie był traktowany jako cel sam w sobie, lecz służył rzeczywistej poprawie dobrobytu społecznego i rozwojowi gospodarki, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa danych i całej infrastruktury cyfrowej, ochrony prywatności, stabilnych warunków pracy oraz wysokiej jakości kształcenia i poszanowania wartości społecznych.